

Časť 5 Ustanovenia pre odosielanie

Kapitola 5.1 Všeobecné podmienky

5.1.1 Rozsah platnosti a všeobecné ustanovenia

V tejto časti sú uvedené ustanovenia o vypravení nebezpečného tovaru vzťahujúce sa na označenie, polepenie nálepkou na označenie nebezpečenstva a dokumentáciou, prípadne povolenie vypravenia a predbežné vyrozumienie.

5.1.2 Používanie vonkajších obalov

- 5.1.2.1 a) Transportný obalový súbor určený ako obal pre akýkoľvek nebezpečný tovar s priradeným UN číslom musí byť označený písmenami UN a označením „Transportný obalový súbor“. Ďalej musí byť viditeľne označený označeniami a polepený nálepkami na označenie nebezpečenstva látok obsiahnutých v odosielanom kuse podľa oddielu 5.2.2 predpísanými pre odosielané kusy. V prípade, ak je pre rozličné odosielané kusy predpísané jedno a to isté označenie alebo jedna a tá istá nálepka na označenie nebezpečenstva, musí byť na transportnom obalovom súbore umiestnená len jedenkrát.
- b) Nálepku podľa vzoru 11 zobrazenú v pododseku 5.2.2.2 je potrebné umiestniť na dvoch protiľahlých stranách vonkajších obalov
- tak, aby pri transportných obalových súboroch obsahujúcich odosielané kusy, ktoré musia byť polepené nálepkami podľa pododseku 5.2.2.1.12, tieto nálepky ostali viditeľné, a
 - tak, aby pri transportných obalových súboroch s kvapalnými látkami, ktoré nie je potrebné polepovať podľa pododseku 5.2.2.1.12, uzáver ostal zvonku viditeľný.

5.1.2.2 Každý odosielaný kus s nebezpečným tovarom, ktorý je obsiahnutý v transportnom obalovom súbore, musí zodpovedať všetkým použiteľným ustanoveniam RID. Označenie „Transportný obalový súbor“ označuje súlad s týmito predpismi. Predpokladaná funkcia jednotlivých obalov nesmie byť týmito transportným obalovým súborom obmedzená.

5.1.2.3 Zákazy o spoločnom nakladaní platia aj pre tieto transportné obalové súbory.

5.1.3 Nevyčistené prázdne obaly [vrátane veľkých nádob na voľne ložené látky (IBC) a veľkoobjemových obalov], prázdne nádrže, prázdne vozne a prázdne kontajnery na voľne ložené látky

5.1.3.1 Nevyčistené, neodplynené prázdne obaly alebo prázdne obaly, z ktorých nebol odstránený jed [vrátane veľkých nádob na voľne ložené látky (IBC) a veľkoobjemových obalov], prázdne kontajnery (vrátane cisternových vozňov, batériových vozňov, odnímateľných nádrží, prenosných nádrží a MEGC), ako aj prázdne vozne a prázdne kontajnery na voľne ložené látky, ktoré obsahovali nebezpečné látky jednotlivých tried s výnimkou triedy 7, musia byť označené a polepené rovnakými nálepkami na označenie nebezpečenstva alebo veľkými nálepkami na označenie nebezpečenstva (Placards) ako v naplnenom stave.

Poznámka: Informácie o dokumentácii sú uvedené v kapitole 5.4.

5.1.3.2 Nádrže a veľké nádoby na voľne ložené látky (IBC) používané na prepravu rádioaktívnych látok sa nesmú používať na skladovanie alebo na prepravu iných látok okrem prípadu, keď po dekontaminácii majú menšiu toxicitu ako 0,4 Bq/cm² v prípade rádioaktívneho žiarenia beta a gama, ako aj rádioaktívneho žiarenia alfa menej ako 0,4 Bq/cm² v prípade iných rádioaktívnych žiarení alfa.

5.1.4 Spoločné balenie

Ak sú v jednom vonkajšom obale zabalené spoločne dva alebo viac druhov nebezpečných látok, musí byť odosielaný kus opatrený nálepkami a označeniami predpísanými pre každú jednotlivú látku. Ak je pre rozličné látky predpísaná rovnaká nálepka na označenie nebezpečenstva, musí byť umiestnená len raz.

5.1.5 Všeobecné ustanovenia pre triedu 7

5.1.5.1 Ustanovenia, ktoré je potrebné dodržiavať pred prvou prepravou

5.1.5.1.1 Pred prvou prepravou odosielaného kusa je potrebné splniť nasledujúce podmienky:

- a) ak je výpočtový tlak nepriepustného vonkajšieho obalu vyšší ako 35 kPa (pretlak), je potrebné zistiť, či nepriepustný obal zodpovedá pri každom odosielanom kuse schválenému konštrukčnému typu vzhľadom na zachovanie jeho neporušenosti pri tomto tlaku;
- b) pre každý odosielaný kus typu B(U), B(M), C a pre každý odosielaný kus obsahujúci štiepne látky je potrebné zabezpečiť, aby účinnosť zatienenia a nepriepustného obalu, ako i vlastností spojené s prenosom tepla a účinnosť uzáverového systému boli v medziach stanovených limitov použiteľných alebo stanovených v prípade daného konštrukčného typu;

- c) pre odosielané kusy obsahujúce štiepne látky, do ktorých boli pridané neutrónové jedy ako výslovne zložky odosielaného kusa, je potrebné vykonať kontrolu na zistenie prítomnosti a rozloženia týchto neutrónových jedov, aby boli splnené ustanovenia odseku 6.4.11.1.

5.1.5.1.2 Ustanovenia, ktoré je potrebné dodržiavať pred každým vypravením

Pred každým vypravením odosielaného kusa je potrebné splniť nasledujúce podmienky:

- pre každý odosielaný kus je potrebné zabezpečiť, aby všetky požiadavky uvedené v príslušných ustanoveniach RID boli splnené;
- je potrebné zabezpečiť, aby zdvíhacie zariadenia, ktoré nespĺňajú ustanovenia uvedené v odseku 6.4.2.2, boli odstránené podľa odseku 6.4.2.3 alebo iným spôsobom sa stali nepoužívateľnými na zdvíhanie kusov;
- pre každý odosielaný kus typu B(U), typu B(M) a typu C, ktorý obsahuje štiepiteľné látky, je potrebné zabezpečiť, aby boli splnené všetky podmienky uvedené v osvedčení o povolení prepravy;
- každý odosielaný kus typu B(U), typu B(M) a typu C je potrebné zadržať dovtedy, kým nenastane približne rovnovážny stav na potvrdenie súladu s ustanoveniami o teplote a tlaku, ak jednostranne nebola schválená výnimka z týchto ustanovení;
- pre každý odosielaný kus typu B(U), typu B(M) a typu C je potrebné inšpekciou a/alebo vhodnými skúškami zabezpečiť, aby všetky uzávery, ventily a iné otvory nepriepustného obalu, cez ktoré by rádioaktívny obsah mohol uniknúť, sú riadnym spôsobom uzavreté a prípadne vybavené potvrdením o súlade s podmienkami odseku 6.4.8.7;
- pre každú rádioaktívnu látku osobitnej formy je potrebné overiť, či boli splnené všetky podmienky uvedené v osvedčení o povolení prepravy a aj všetky príslušné ustanovenia RID;
- pre odosielané kusy, ktoré obsahujú štiepiteľné látky, je potrebné vykonať merania uvedené v odseku 6.4.11.4 b) a skúšky uvedené v odseku 6.4.11.7 ako dôkaz, že sú uzavreté uzávery všetkých prepravovaných kusov, ak sú použité;
- pre každú málo disperzibilnú rádioaktívnu látku je potrebné preveriť, či boli splnené všetky podmienky uvedené v osvedčení o povolení prepravy, ako i všetky dotknuté ustanovenia RID.

5.1.5.2 Povolenie prepravy a vyzozumenie

5.1.5.2.1 Všeobecné podmienky

Okrem povolenia konštrukčného typu odosielaného kusa opísaného v kapitole 6.4 je za určitých okolností potrebné aj viacstranné povolenie na prepravu (pododseky 5.1.5.2.2 a 5.1.5.2.3). Za určitých okolností je tiež potrebné upovedomiť o preprave aj príslušné úrady (pododsek 5.1.5.2.4).

5.1.5.2.2 Povolenie na prepravu

Multilaterálne povolenie sa vyžaduje pre:

- prepravu kusov typu B(M), ktoré nezodpovedajú ustanoveniam odseku 6.4.7.5 alebo ktoré sú vyložené na účely dočasného kontrolovaného prevetrania;
- prepravu kusov typu B(M) s rádioaktívnymi látkami, ktorých aktivita je vyššia ako $3000 A_1$, prípadne $3000 A_2$ alebo $1000 TBq$, podľa toho, ktorá z týchto hodnôt je najnižšia;
- prepravu kusov so štiepnymi látkami, ak celkové množstvo kritických bezpečnostných indexov prepravovaných kusov prekračuje hodnotu 50.

Príslušný úrad môže vydaním osobitného ustanovenia v osvedčení o schválení konštrukčného typu (pozri pododsek 5.1.5.3.1) povoliť prepravu do svojho štátu alebo cez svoj štát aj bez povolenia na prepravu.

5.1.5.2.3 Povolenie na prepravu podľa osobitnej dohody

Príslušný úrad môže schváliť ustanovenia, pri rešpektovaní ktorých je možné na základe osobitnej dohody prepraviť zásielku, ktorá nezodpovedá všetkým použiteľným podmienkam RID (pozri oddiel 1.7.4).

5.1.5.2.4 Oznámenie

Oznámenie príslušných úradov je predpísané v nasledujúcich prípadoch:

- pred prvou prepravou odosielaného kusa, ktorá si vyžaduje povolenie príslušného úradu, musí odosielateľ zabezpečiť, aby boli príslušným úradom každého štátu, do ktorých prichádza alebo cez ktoré prechádza daný odosielaný kus, doručené všetky kópie príslušných osvedčení potrebných na povolenie konštrukčného typu odosielaného kusa. Odosielateľ nemusí čakať na potvrdenie príslušného úradu a príslušný úrad nie je povinný vystavovať potvrdenie o prijatí osvedčenia pre povolenie na prepravu;

- b) pri každej následnej preprave musí odosielateľ upovedomiť o tejto skutočnosti príslušný úrad každého štátu, do ktorého alebo cez ktorý má byť zásielka prepravovaná. Toto oznámenie musí dostať každý príslušný úrad najneskôr 7 dní pred začiatkom prepravy:
- (i) kusov typu (C) s rádioaktívnymi látkami, ktorých aktivita je vyššia ako $3000 A_1$, prípadne $3000 A_2$ alebo 1000 TBq , podľa toho, ktorá z týchto hodnôt je najnižšia;
 - (ii) kusov typu B(U) s rádioaktívnymi látkami, ktorých aktivita je vyššia ako $3000 A_1$, prípadne $3000 A_2$ alebo 1000 TBq , podľa toho, ktorá z týchto hodnôt je najnižšia;
 - (iii) kusov typu B(M);
 - (iv) preprava na základe osobitnej dohody;
- c) odosielateľ nemusí posilať žiadne oznámenie, keď požadované informácie boli poskytnuté v návrhu na udelenie prepravného povolenia;
- d) oznámenie o zásielke musí obsahovať:
- (i) dostatočné údaje umožňujúce identifikáciu odosielaného kusa (odosielaných kusov) vrátane všetkých príslušných čísel osvedčení a označení;
 - (ii) údaje o dátume odoslania, predpokladaný dátum príchodu a údaje o plánovanej trase prepravy;
 - (iii) pomenovanie rádioaktívnej látky (látok) alebo nuklidu (nuklidov);
 - (iv) popis fyzikálnych a chemických foriem rádioaktívnych látok a údaj o tom, či ide o rádioaktívne látky osobitnej formy alebo mierne dispergačné rádioaktívne látky, a
 - (v) najvyššiu aktivitu rádioaktívneho obsahu počas prepravy v becquereloch (Bq) s príslušnými údajmi SI (pozri odsek 1.2.2.1). Pri štiepných látkach je možné namiesto aktivity uvádzať hmotnosť štiepateľných látok v gramoch (g) alebo jej násobku.

5.1.5.3 Povolenie/schválenie príslušným úradom

5.1.5.3.1 Povolenie/schválenie príslušným úradom sa vyžaduje pre:

- a) konštrukčné typy
- (i) rádioaktívnych látok osobitnej formy;
 - (ii) mierne dispergačných rádioaktívnych látok;
 - (iii) odosielaných kusov obsahujúcich najmenej $0,1 \text{ kg}$ hexafluoridu uránu;
 - (iv) všetkých odosielaných kusov obsahujúcich štiepne látky, ak neboli vybraté znením odseku 6.4.11.2;
 - (v) odosielané kusy typu B(U) a kusy typu B(M);
 - (vi) odosielané kusy typu C;
- b) osobitné dohody;
- c) určené prepravy (pozri pododsek 5.1.5.2.2).

Osvedčením o povolení/schválení sa potvrdzuje, že použiteľné ustanovenia sú splnené; v prípade schválenia konštrukčného typu je v osvedčení o schválení priradené označenie.

Osvedčenie o schválení odosielaných vzoriek kusov a osvedčenie o schválení prepravy môžu byť zahrnuté do jedného osvedčenia.

Osvedčenia o schválení a žiadosti na schválenie musia zodpovedať ustanoveniam uvedeným v oddiele 6.4.23.

5.1.5.3.2 Odosielateľ musí vlastniť kópiu každého požadovaného osvedčenia. Odosielateľ musí tiež mať k dispozícii kópiu pokynov o správnom uzavretí prepravovaných kusov a o ostatných prípravách na odoslanie ešte pred tým, než sa začne preprava podľa ustanovení tohto osvedčenia.

5.1.5.3.3 Pre prepravované vzorky odosielaných kusov, pre ktoré nie je požadované žiadne osvedčenie príslušného úradu, musí mať odosielateľ k dispozícii a na požiadanie príslušného úradu predložiť na prekontrolovanie náčrty, ktoré dokazujú súlad prepravovanej vzorky odosielaného kusa so všetkými použiteľnými podmienkami.

5.1.5.4 Súhrn ustanovení platných pre povolenie/schválenie a predbežné oznámenie

- Poznámka:**
1. Pred prvou zásielkou, pre ktorú sa vyžaduje osvedčenie o povolení vzorky kusa vydaného príslušným úradom, musí odosielateľ zabezpečiť, aby bola doručená kópia tohto osvedčenia príslušnému úradu každého dotknutého štátu [pozri bod 5.1.5.2.4a)].
 2. Oznámenie sa vyžaduje, ak obsah je vyšší ako $3 \times 10 A_1$ alebo $3 \times 10^3 A_2$ alebo 1000 TBq [pozri bod 5.1.5.2.4b)].

3. Multilaterálne schválenie pre prepravu sa vyžaduje, ak obsah je vyšší ako $3 \times 10 \text{ A}_1$ alebo $3 \times 10^3 \text{ A}_2$ alebo 1000 TBq alebo ak je prípustné príležitostne kontrolované odľahčenie tlakom (pozri odsek 5.1.5.2).
4. O schválení a predbežnom oboznámení pozri ustanovenia vzťahujúce sa na odosielané kusy použité na prepravu danej látky.

Predmet	UN číslo	Povolenie/schválenie príslušného úradu		Upovedomenie príslušných úradov krajiny pôvodu a dotknutých krajín o každej preprave zo strany odosielaťa ^{a)}	Odkaz
		Krajina pôvodu	Dotknuté štáty ^{a)}		
Výpočet hodnôt neuvedených v zozname A_1 a A_2	–	áno	áno	nie	–
Výňaté odosielané kusy – odosielaná vzorka kusa – preprava	2908, 2909, 2910, 2911	nie nie	nie nie	nie nie	–
Látky LSA ^{b)} a predmety SCO ^{b)} / priemyselné odosielané kusy typ 1, 2 alebo 3, neštiepne a štiepne, vybraté – odosielaná vzorka kusa – preprava	2912, 2913, 3321, 3322	nie nie	nie nie	nie nie	–
Odosielané kusy typu A ^{b)} , neštiepne a štiepne, vybraté – odosielaná vzorka kusa – preprava	2915, 3332	nie nie	nie nie	nie nie	–
Odosielané kusy typu B(U) ^{b)} , neštiepne a štiepne, vybraté – odosielaná vzorka kusa – preprava	2916	áno nie	nie nie	pozri Pozn. 1 pozri Pozn. 2	5.1.5.2.4 b), 5.1.5.3.1 a)
Odosielané kusy typu B(M) ^{b)} , neštiepne a štiepne, vybraté – odosielaná vzorka kusa – preprava	2917	áno pozri Pozn. 3	áno pozri Pozn. 3	nie áno	5.1.5.2.4 b), 5.1.5.3.1 a)
Odosielané kusy typu C ^{b)} , neštiepne a štiepne, vybraté – odosielaná vzorka kusa – preprava	3323	áno nie	nie nie	pozri Pozn. 1 pozri Pozn. 2	5.1.5.2.4 b), 5.1.5.3.1 a)
Odosielané kusy so štiepnymi látkami – odosielaná vzorka kusa – preprava Súčet kritických bezpečnostných čísel nie je väčší ako 50. Súčet kritických bezpečnostných čísel nie je väčší ako 50.	2977, 3324, 3325, 3326, 3327, 3328, 3329, 3330, 3331, 3333	áno ^{c)} nie ^{d)} áno	áno ^{c)} nie ^{d)} áno	nie pozri Pozn. 2 pozri Pozn. 2	5.1.5.3.1a), 5.1.5.2.2, 6.4.22.4
Rádioaktívne látky osobitnej formy – typ – preprava	– pozri Pozn. 4	áno pozri Pozn. 4	nie pozri Pozn. 4	nie pozri Pozn. 4	1.6.5.4, 5.1.5.3.1a)

Predmet	UN číslo	Povolenie/schválenie príslušného úradu		Upovedomenie príslušných úradov krajiny pôvodu a dotknutých krajín o každej preprave zo strany odosielača ^{a)}	Odkaz
		Krajina pôvodu	Dotknuté štáty ^{a)}		
Mierne dispergačné rádioaktívne látky – typ – preprava	– pozri Pozn. 4	áno pozri Pozn. 4	nie pozri Pozn. 4	nie pozri Pozn. 4	5.1.5.3.1a), 6.4.22.3
Zásielky obsahujúce najmenej 0,1 kg hexafluoridu uránu – typ – preprava	– pozri Pozn. 4	áno pozri Pozn. 4	nie pozri Pozn. 4	nie pozri Pozn. 4	5.1.5.3.1a), 6.4.22.3
Osobitná dohoda – preprava	2919, 3331	áno	áno	áno	5.1.5.3.1b), 5.1.5.2.4b)
Povolené odosielané vzorky, ktoré podliehajú prechodným podmienkam		pozri odsek 1.6.5	pozri odsek 1.6.5	pozri Pozn. 1	1.6.5.2, 1.6.5.3, 5.1.5.2.4b), 5.1.5.3.1a), 5.1.5.2.2

a) Štáty, z ktorých, cez ktoré alebo do ktorých je zásielka prepravovaná.

b) Ak pozostáva rádioaktívny obsah zo štiepnych látok, ktoré nie sú vybraté z ustanovení platných pre odosielané kusy obsahujúce štiepne látky, potom platia ustanovenia pre odosielané kusy, ktoré obsahujú štiepne látky (pozri oddiel 6.4.11).

c) Pre odosielanú vzorku kusa pre štiepne látky sa môže vyžadovať aj schválenie podľa iného bodu tabuľky.

d) Pre prepravu sa môže vyžadovať aj schválenie podľa iného bodu tabuľky.